

Konsesjonssøknad for 420 kV Blåfalli-Gismarvik

Etne Arbeiderparti ynskjer med dette å informere om ei viktig lokal, regional og nasjonal sak som no kjem på høyring for andre gong. Informasjonen er sendt til sentrale politikarar i Storting, regjering og Vestland fylke.

Etne kommune hadde saka til høyring i desember 2020. Kommunestyret vedtok ein samråystes uttale og det er eit stort lokalt engasjement i saka. Me ynskjer med dette å informera om «Konsesjonssøknad for 420 kV Blåfalli-Gismarvik», ei særsviktig sak med store konsekvensar om ikkje ein vel å ta i bruk ny teknologi for å bøta på inngrepa.

Både Etne Arbeiderparti, Etne kommunestyre, Næringsalliansen på Vestlandet, Haugesund Turistforening, Statsforvaltaren i Rogaland og Vestland fylkeskommune ber om at det blir utgreidd mulig sjøkabel mellom Matre og Ålfjorden som eit alternativ til ordinær luftline frå Kvinnherad gjennom Etne, Vindafjord og Tysvær kommunar. I høyringsrunden hausten 2020 kom det inn svært mange andre innspel om utgreiing av kabel. Så langt ser det ikkje ut til at dette blir teke på alvor av Statnett og NVE. Det er no komen ei tilleggsutgreiing på høyring som ikkje går inn i ei konkret utgreiing av kabel. Frist for uttale er 13.02.2022.

Vestland Arbeiderparti vedtok på årsmøtet i 2021:

- *I planarbeidet med nye straumlinjer i luftspenn skal ein og greie ut alternativ som sjøkabel, jordkabel og boring i fjell, og arbeide for at ein i mykje større grad nyttar ulike løysingar for å hindre konfliktar mellom areal, kulturminne, landskap og naturmangfald.*

Ny kraftline gjennom Etne kommune er eit alvorleg inngrep og fotavtrykk i det vakre fjell, fjord- og kulturlandskapet vårt. Det er viktig å leggja til rette for industriutvikling og vasskrafta er ein fantastisk, rein og fornybar ressurs som me er så heldige å ha mykje av i vår region. Men det er vanskeleg å akseptere Statnett sitt ynske om traseaval og bruk av luftline og høge master i dette landskapet.

Natur-og samfunnomsyn: Kvifor må denne kraftlinia gå gjennom Etne kommune i det heile? Det er vanskeleg å sjå ein grunn for at denne lina må gå over Åkrafjorden, Vatndal, Stordalen, Litledalen og ut dei mest brukte turområda i Etnefjella. Inngrepa som må til for å bygge lina er lite utgreidd når det gjeld naturmangfald, landskapsvern, rekreasjon og kulturlandskap. Konsekvensane av dette vil først koma på bordet seinare. Men det er alt no heilt klart for oss som bur her at dette er store inngrep og fotavtrykk som ikkje kan reverserast. Kraftlinja vil i store deler av traseen laga ein ny silhuett både frå fjellet og Etnebygda slik søknaden er. Visualiseringa til Statnett gjev på ingen måte eit realistisk bilet av dette.

Etne kommune bidreg mykje til storsamfunnet gjennom kraftproduksjon og som transportkorridor for straum. Samstundes har me mange omsyn å ta når me skal vurdere utvikling. Me bidreg og til å vera ein av dei viktigaste rekreasjonsområda i regionen. Etnefjella er eit høgt verdsett fjellområde med turistforeningen si **Gullrute** gjennom heile fjellheimen. Me har verna vassdrag, nasjonal laksefjord, kulturminne og verdfull landbruksjord. Heile Etnebygda er vedteke som **Kulturlandskap av nasjonal** interesse og me er i ferd med å bli ein spennande reiselivskommune på grunn av attraktiviteten i heile kommunen. Det er viktig, men og krevjande for ein liten kommune å balansere desse viktige verdiane opp mot forventningar hjå lokale, regionale og nasjonale aktørar som ynskjer å bruka ein del av areala våre.

Me må rett og slett erkjenne at det vil kosta også økonomisk å ta vare på naturen vår. Når alternativa til så store fotavtrykk finns, må Statnett få pålegg om å bruka dei. I 2021 bør ein kunna krevje vurdering av meir moderne teknologi enn luftliner. Teknologien finns og kompetansen er stor i næringslivet når det gjeld å finna smarte løysingar. Dette er og næringsutvikling. Me ber om at dette vert vurdert:

Sjøkabel ut Matrefjorden og inn Ålfjorden som vil skåna heile fjellheimen. Det bør utgreiast andre trasear som eignar seg både for sjø og jordkabel, boring i fjell og kortare strekk i luft. Dette alternativet vil vera mykje kortare enn det omsøkte alternativet i luftspenn via Litledalen i Etne. Kostnadsbildet vil då endra seg. Alternativa er dyre, men teknisk mogelege. Moderne løysingar som blir brukte andre stader (ikkje berre på utanlandskabel) må takast i bruk her. Viser til sjøkabel Masfjorden- Mongstad, Mongstad-Kolsnes og i Oslofjorden. Dette er ting som ikkje er belyst grundig nok i søknaden. Det handlar om økonomi, men me må akseptera at det kostar å ta vare på fjellheimen og naturen. Denne vektlegginga kjem fram i Stortingsmeldinga nr 14(2011-2012) og bør sjølv sagt leggjast til grunn for denne søknaden:

«Stortingsmelding nr 14(2011-2012) Melding til Stortinget Vi bygger Norge- om utbygging av strømnettet. Punkt 1.1 Et sterke overføringsnett for strøm, side 6: «Hovedprinsipper for bruk av jord-eller sjøkabel videreføres, men tydeliggjøres. Sentralnettet skal fortsatt som hovedregel bygges som luftledning. Val av ledningstrase og et helhetlig syn på kraftsystemet i området er ofte det viktigste for å redusere ulempene av en kraftledning»

Punkt 1.5 Sammendrag s. 9.

Generelt kan det slås fast at riktig val og justeringer av trase er det viktigste tiltaket for å redusere negative virkninger av kraftledninger. Det innebærer ofte avveninger mellom hensyn til ulike natur- og samfunnshensyn som berøres, og det er den totalt sett beste løsningen for samfunnet som må etterstrebtes. Sentrale tema er visuelle virkninger, naturmangfold, verneområder, kulturminner og miljø og reindrift. I tillegg til alternativetraseevalg og trasejusteringer, er kamuflasjetiltak, tiltak av hensyn til fugl, tilpasninger av anleggsperioden og bruk av jord -og sjøkabel eksempler på avbøtende tiltak som vurderes.»

Denne saka kjem no til høyring for andre gong samstundes med at kraftprisane skyt i veret. Regjeringa set inn tiltak, varslar behov for både meir energi og ein gjennomgang av situasjonen i kraftmarknaden. Alt dette er viktig, men er ein diskusjon som ikkje må gjere oss redde for å stå på for langsigte løysingar der ny teknologi kan dempe naturinngrepa. Det er viktig med elektrisk kraft. Det er me ikkje i mot, men me etterlyser moderne metodar som er så skånsomme som råd. Me ventar at alternativ blir utgreidd for sjøkabel, jordkabel og boring i fjell. Me må akseptera at det kostar å ta vare på fjellheimen, kuturlandskapet og naturen me er så glade i. Prislappen for ikkje å ta omsyn må også vektleggjast i slike inngrep.

Helsing Etne Arbeiderparti

Etne 08.12.2021

Siri Klokkerstuen, Tor Kleppa,

Hilde Hellenes, Andreas Grumheden,

Lise Maria Rullestad Mæland, Tollef Rullestad

Styret og kommunestyregruppa Etne Arbeiderparti